

Regeringskansliet
Justitiedepartementet**Hyra anstaltsplatser utomlands (Ds 2025:1)**

Mot bakgrund av de intressen som Åklagarmyndigheten har att bevaka lämnas följande yttrande.

Sammanfattning

Åklagarmyndigheten ser ett behov av att det utförs en mer utförlig analys av frågorna om jurisdiktion och straffrättsligt samarbete avseende brott begångna vid placering eller tjänstgöring i anstalt utomlands och därtill hörande frågor. I övriga delar har Åklagarmyndigheten inte några synpunkter på förslagen.

Kap. 6.5 Särskilt om brott som begås vid placering eller tjänstgöring i anstalt utomlands

Utredningen har gjort bedömningen att det befintliga regelverket kring domsrätt och straffrättsligt samarbete inte behöver ändras för att möjliggöra lagföring av brott som begås under verkställighet i annat land. Någon redogörelse för vilka bestämmelser i 2 kap. brottsbalken som kan tillämpas eller hur reglerna om dubbel straffbarhet och åtalsförordnande, i samma kapitel, förhåller sig till gärningar av detta slag finns dock inte. Åklagarmyndigheten saknar också en bedömning av om reglerna i 17 kap. brottsbalken, avseende våld och hot mot tjänsteman m.m., är tillämpliga för brott mot utsänd personal, eftersom det för dessa brott krävs att det rör sig om svensk myndighetsutövning.

Beträffande det straffrättsliga samarbetet anges i utredningen att det bör tillförsäkras att svenska myndigheter kan genomföra utredningsåtgärder kring gärningar begångna av utsänd personal. Om det är de befintliga regelverken för straffrättsligt samarbete, lagen (2017:1000) om en europeisk utredningsorder och lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp, som ska nyttjas framgår inte.

Åklagarmyndigheten ser ett behov av att frågorna ovan analyseras och utreds närmare i den fortsatta beredningen.

Åklagarmyndigheten delar bedömningen att en överenskommelse bör träffas mellan Sverige och det andra landet för att reglera vilket land som ska ha företräde att lagföra brottsliga gärningar vid konkurrerande jurisdiktion. Vidare analys behöver dock göras av vilka typer av gärningar som svenska myndigheter bör ha företräde att lagföra.

Synpunkterna enligt ovan omfattar även avsnitten 10.16.2 och 14.2, avseende brotten i 15 kap. 1 och 2 §§ fängelselagen (2010:610) och reglerna i 3 kap. 10 § brottsbalken om arbetsmiljöbrott.

Kap. 10.8 Särskilda kontroll- och tvångsåtgärder (8 kap.)

De kontroll- och tvångsåtgärder som kan bli aktuella, bl.a. omhändertagande av otillåtna föremål som kan antas tas i beslag, skulle innebära att exekutiv jurisdiktion utövas på annan stats territorium. Åklagarmyndigheten efterfrågar en djupare analys av om det finns möjlighet att utöva denna typ av exekutiv jurisdiktion och om så är möjligt på vilket sätt denna ska ske.

Kap. 20.3 Tystnadsplikt för utländsk personal

Utländsk personal kan komma att omfattas av reglerna i 2 kap. 1 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och därmed också av tystnadsplikt enligt 20 kap. 3 § brottsbalken. En bedömning av om svensk domsrätt träffar denna personkategori samt vilka åtgärder som bör vidtas om så inte är fallet bör göras.

Detta yttrande har beslutats av rättschefen Marie-Louise Ollén efter föredragning av kammaråklagaren Johanna Rejdemo Storbjörk. I den slutliga handläggningen av ärendet har också byråchefen Per Hedvall och överåklagaren Peter Lundkvist deltagit. Kammaråklagaren Marika Hoppe har medverkat i beredningen.

Marie-Louise Ollén

Johanna Rejdemo Storbjörk

Kopia till
Kommunikationsavdelningen
Biblioteket